

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland		
Kategori Arkitektoniske elementer der viser en historisk/social udvikling (3)			
Lokalitet Landområdet			
Emne Hovedgårde		Sted Hjortholm	
Registreringsdato forår 2002	Registrator JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 27

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

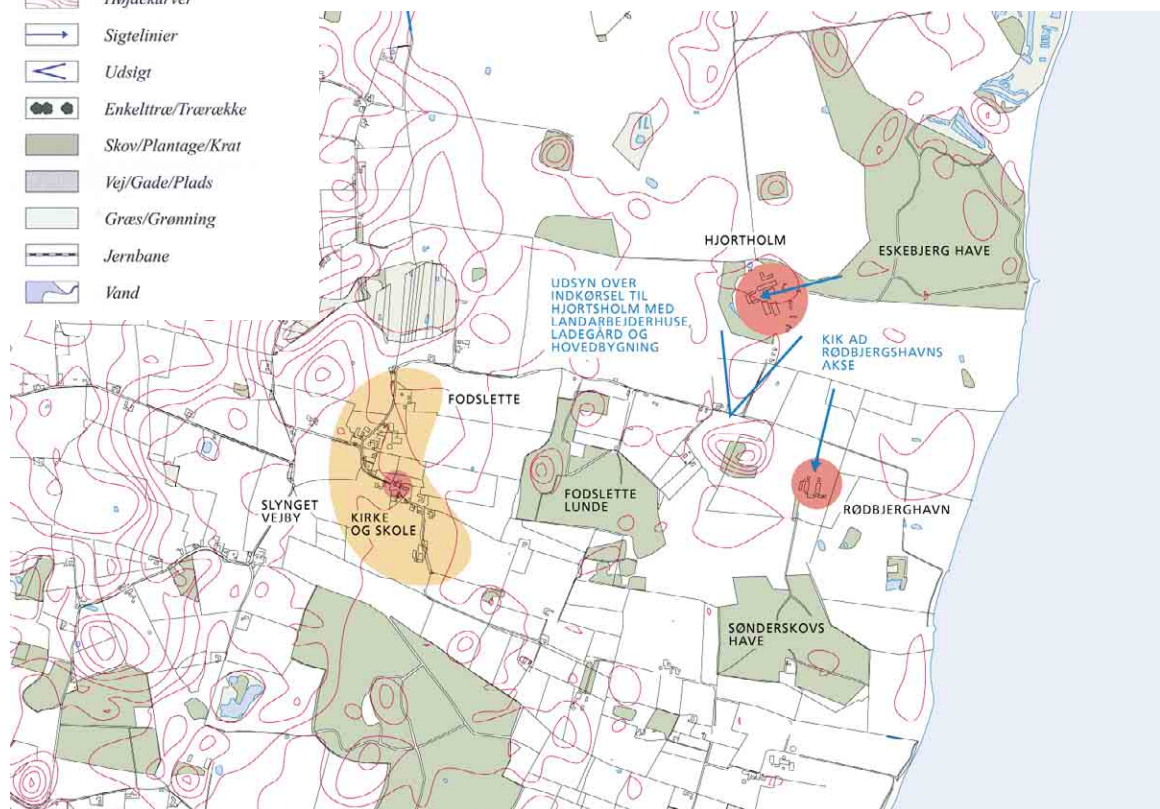
Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Hovedgårde		Sted Hjortholm

Hjortholm er en repræsentativ og smuk hovedgård. Godsets bygningsanlæg med beboelseshus, avlsbygninger og forvalterbolig er af imponerende dimensioner og udgør sammen med haveanlægget, alléer, de store åbne herregårdsmarker, skove, spredte landarbejderhuse og mod øst store syltområder med diger et velbevaret og repræsentativt sydøstlangelandsk hovedgårdslandskab af betydning for Fynsområdet.

Signaturforklaring

Bevaringsværdige by- og kulturmiljøer

- Dominerende bygningsværk
- Dominerende bygningsværk
- Bebyggelsesmønster
- Bebyggelsesmønster
- Højdekurver
- Sigtelinier
- Udsigt
- Enkelttræ/Trærække
- Skov/Plantage/Krat
- Vej/Gade/Plads
- Græs/Grønning
- Jernbane
- Vand

Hovedgårdslandskabet omkring Hjortholm og Fodslette.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Hovedgårde		Sted Hjortholm

Fodslette, Hjortholm og Rødbjerghavn i den sydøstlige del af Langeland ligger i et østfaldende område med jævn, leret bundmoræne med strøg af hatbakker, hvoraf Høgebjerg på 36 m er den højeste. Ved kysten findes skovpartier og vådområder vekslede med klinter og marint forland (udligningskyst).

Kortudsnit i mål 1:25.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Hovedgårde		Sted Hjortholm

Landsbyen Fodslette flyttede til sin nuværende plads i middelalderens begyndelse. Den er en adel-kirkeby, og har form efter den slyngede vej som forbinder den med nabolandsbyerne. I slutningen af 1400-årene fandtes i Fodslette en mindre landsbyhovedgård, som Jens Hvas omkring år 1600 udflyttede til et område med kystskove øst for landsbyen.

Hjortholm, som gården derefter kaldtes, ekspanderede gennem 1600- og 1700-årene, bl.a. ved inddragelse af jord fra Fodslette, og ansås ved år 1800 for en af Langelands bedste avlsgårde med gode jorder, de bedste bygninger og nogen skov. Ved midten af 1800-årene lå der ca. 400 ha til gården samt 37 fæstegårde og 61 huse med ialt 186 tdr. htk. Hjortholm solgtes i 1896 til Christian Johan Fr. greve Ahlefeldt-Laurvig og er stadig i slægtens eje.

Vejen udenom gården er smukt indfattet af murede kampestensbrystninger.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Hjortholms hovedbygninger set fra nord.

Udligningskysten øst for Hjortholm mod Langelandsbæltet.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Hovedgårde		Sted Hjortholm

Bebyggelsen omkring Hjortholm omfatter foruden hovedgårdsbygningerne et kompleks af landarbejderhuse, aftægtsbygninger og andre huse med relation til gården. Der er tale om en arkitektonisk helhed af høj kvalitet.

Den nuværende, grundmurede hovedbygning i barokstil opførtes i 1789 af Christen Madsen til afløsning for en ældre i bindingsværk. Bygningen står i en etage med høj kælder, fremhævet midterparti med pilastre og frontispice og mansardtag.

Hjortholms hovedbygninger udgør et samlet kompleks af stor variation og skønhed.

Landarbejderhusene ligger langs den sydlige indkørsel til Hjortholm.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Det barokke punkthus ligger umiddelbart efter den sydlige indkørsel til gården på højre hånd.